
I hvilken grad hjelper deltakelse i **introduksjonsprogrammet** flyktninger med å integrere og kvalifisere seg i det norske arbeidsmarkedet?

MOHAMED ISSE ABDULLAHI

Innhold

Innledning.....	2
Definisjon av sentrale begreper.....	3
I. Flyktning.....	3
II. Innvandrere.....	3
III. Integrering.....	4
Introduksjonsprogrammet.....	5
Litteraturgjennomgang.....	6
Empirisk eksempler.....	9
Drøfting.....	10
Utfordringer flyktninger møter når de kommer til Norge.....	12
Konklusjon.....	14
Referanser.....	16

Innledning

Flyktninger møter ofte ulike utfordringer når det gjelder arbeidsmarkedet, som mangel på kompetanse og språk. Bare noen få prosent av flyktninger som er kvalifisert for arbeid blir faktisk ansatt. På grunn av mangel på språk, kompetanse, diskrimineringen og forskjellsbehandlingen flyktninger opplever på arbeidsmarkedet, klarer mange av dem ikke å finne jobb. Dette er grunnen til at regjeringen har lansert et introduksjonsprogram som skal hjelpe flyktninger med å komme ut i arbeidslivet.

Introduksjonsprogram er en av de viktigste tiltakene i den norske integreringspolitikken. I 2003 implementerte Norge et «Introduksjonsprogram» som hadde som mål å øke arbeidsmarkedsinkluderingen blant nyankomne innvandrere (Kommunalkomiteen, 2003). Hovedmålene var å legge til rette for gratis kurs i norskopplæring og samfunnskunnskap, og utdanning eller opplæring på jobb. Deltakerne fikk en godtgjørelse for å delta på programmet.

Temaet jeg har valgt å skrive om i denne bacheloroppgaven er flyktning, innvandrere, arbeidsmarked, introduksjonsprogram og integrering. Gjennom denne oppgaven skal jeg se nærmere på flyktningen som deltar i introduksjonsprogrammet og jeg vil bruke to ulike grupper som empirisk eksempler for å vise hva som skjer med flyktninger som enten fullførte eller droppet ut av det nødvendige orienterings programmet for nyankomne mellom 2007 og 2011, for eksempel gruppe 1 og gruppe 2. Formålet med oppgaven min er forsøke å svare på i hvilken grad hjelper deltakelse i introduksjonsprogrammet flyktninger med å integrere og kvalifisere seg i det norske arbeidsmarkedet?

Med denne problemstillingen som bakgrunn, vil jeg også undersøke de ulike utfordringene flyktninger møter når de kommer til Norge. Hovedfokus vil være på arbeidsmarkedet. Videre skal jeg sjekke effektiviteten til introduksjonsprogrammet har for flyktninger.

Tema for denne oppgaven er knyttet til min egen erfaring som flyktning. I seks år har jeg bodd i Norge som flyktning. I løpet av min tid i landet har jeg fått være med på ulike samfunnsarenaer og introduksjonsprogrammet. Jeg ble interessert i dette feltet på grunn av erfaringene jeg hadde under integreringsprosessen. Jeg jobbet også som språkassistent ved Røde Kors i Trondheim, der jeg hatt kontakt med flyktninger som kommer fra andre lander som for eksempel Somalia, Syria, Eritrea og Afghanistan.

Definisjon av sentrale begreper

Flyktning

En flyktning er en som har blitt tvunget til å flykte fra landet sitt på grunn av krig eller vold.

En flyktning er etter norsk lov en person som har fått asyl av norske myndigheter på grunn av en berettiget frykt for forfølgelse i hjemlandet (Leraand & Bø Bahus, 2022). Denne frykten må være basert på faktorer som rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller medlemskap i en bestemt sosial gruppe (Flyktning.net). Mest sannsynlig kan de ikke reise hjem eller er redde for å gjøre det. Krig og etnisk, stamme, religiøs og vold er ledende årsaker til at flyktninger flykter fra sine land.

Norge har et omfattende asylsystem og gir en rekke tjenester og bistand til flyktninger, inkludert bolig, helsetjenester, utdanning og økonomisk bistand. Flyktninger i Norge har tilgang til rettshjelp og kan også jobbe og studere. Prosessen med å søke asyl i Norge innebærer å sende en søknad til Utlendingsdirektoratet (UDI) og gjennomgå en individuell vurdering. Beslutningen om å gi asyl er basert på den enkeltes forhold. Dersom søknaden innvilges, får flyktningen oppholdstillatelse og kan begynne å gjenoppbygge livet i Norge.

Norge har en sterk historie med å ta imot flyktninger og har tatt imot tusenvis av individer på flukt fra andre land som Syria, Afghanistan og Irak (Leraand & Bø Bahus, 2022). Selv om det kan være utfordrende å integrere flyktninger i det norske samfunnet, jobber regjeringen og sivilsamfunnsorganisasjoner tett sammen for å gi støtte og bistand for å sikre en vellykket overgang for flyktninger som søker et nytt liv i Norge.

Innvandrere

En innvandrere er en person som kommer til et land med sikte på å bosette seg der eller for å få permanent opphold. Migrantarbeidere, asylsøkere, studenter og de som har kommet på grunn av familiegjenforening omtales alle som innvandrere. Selve ordet refererer til en person som har kommet til et nytt land. På den annen side vil dette i praksis bety at personen ble født i et annet land og kom til Norge etter (Dzamarija, 2019).

Det er ulike grunner til at folk kommer til Norge, som å søke asyl eller jobbe. Landets innvandringspolitikk er relativt åpen, og innvandrere anses som en viktig del av økonomien og samfunnet. De siste årene har antallet innvandrere økt betydelig på grunn av det økende antallet mennesker fra Øst-Europa, Afrika og Asia (Rudi, 2020). Norges innvandrere har mange av de samme rettighetene som landets innbyggere. De har også tilgang til utdanning,

sosial velferd og helsetjenester. Likevel kan de få utfordringer med å integrere seg fullt ut i kulturen og samfunnet i Norge.

Som svar på det økende antallet innvandrere har Norge satt i gang ulike programmer og tiltak for å hjelpe dem med å integrere seg i landet. Disse inkluderer å tilby språkkurs, kulturelle orienteringsprogrammer og jobbtrening. Regjeringen har også innført tiltak for å bedre arbeidsmulighetene for innvandrere. Innvandrere er en viktig del av det norske samfunnet, og regjeringen arbeider for at de fullt ut skal kunne integrere og opprettholde sin kulturelle identitet. I Norge er det fortsatt vanlig at man omtaler en person som er født i Norge som innvandrer dersom foreldrene kom til landet fra et annet land. De regnes også som andregenerasjons innvandrere (Dzamarija, 2019).

Integrering

Integrering handler først og fremst om inkludering, om det å bli inkludert i felleskapet. Integrering i Norge refererer til prosessen med å legge til rette for sosial, økonomisk og kulturell integrering av innvandrere i det norske samfunnet. En av de viktigste faktorene som migranter må vurdere når det gjelder deres migrasjonsreise, er integreringsprosessen. «*Et eksempel på den norske integreringspolitikken er at nye innvandrere får opplæring i norsk for å inkluderes i arbeidslivet*» (Aanesen, 2021). Denne prosessen innebærer å tilpasse seg sine nye omgivelser og bli en del av samfunnet. Integrering kan foregå på ulike arenaer som skoler, arbeidsmarked og sosialt liv. Integrering er en to veis prosess som involverer både innvandrere og det norske samfunnet som helhet.

Den norske regjeringen erkjenner at vellykket integrering av innvandrere er veldig viktig for landets sosiale samhold. De har lansert ulike programmer og retningslinjer som tar sikte på å hjelpe innvandrere til å assimilere seg. Disse inkluderer jobb trening, kulturell orientering og språkkurs. Språkkunnskaper er en viktig del av integreringen i Norge. Det kreves at nykommere deltar fullt ut i landets samfunn. Regjeringen tilbyr gratis norskkurs til nykommere, og det finnes også introduksjonsprogram (Rogstad, 2020). Programmet kobler dem sammen med lokale mentorer eller kontaktpersoner som skal hjelpe dem med deres sosiale situasjon og jobbsituasjon.

En av de viktigste faktorene som den norske regjeringen vurderer når de skal gjennomføre sin integreringsstrategi, er tilgjengeligheten av sysselsettingsmuligheter (Rogstad, 2020). De har satt i gang ulike tiltak for å hjelpe innvandrere med å finne veien på landets arbeidsmarked.

Norges integreringsprosess krever kontinuerlig engasjement fra både samfunnet og innvandrere. Målet er å sikre at nykommere kan delta fullt ut i samfunnet og opprettholde sin kulturelle identitet. Dette gjøres for å sikre at de kan bidra til landets utvikling.

Introduksjonsprogrammet

Den norske regjeringen har satt i gang et program kalt Introduksjonsprogrammet som skal hjelpe nyankomne innvandrere til å integrere seg i sitt nye samfunn (Lovdata, 2003). Dette programmet er utviklet for å gi enkeltpersoner de nødvendige ferdighetene og kunnskapene for å bli uavhengige og aktive medlemmer av samfunnet.

Programmet går over to år og er delt inn i flere trinn (Lovdata, 2003). Den første fasen fokuserer først og fremst på intensiv språkopplæring, som er avgjørende for at innvandrere skal få tilgang til jobbmuligheter og engasjere seg i sosiale aktiviteter. Dette hjelper dem med ferdighetene til å kommunisere effektivt på norsk. I det andre trinnet blir deltakerne trent praktisk innen ulike felt som utdanning, helsevesen og sosiale tjenester. Målet med denne fasen er å forberede innvandrere med de essensielle ferdighetene og kunnskapene som kreves for å finne arbeid innen deres foretrukne felt. Den siste fasen av programmet er dedikert til veiledning av deltakere med jobbsøking og integrering i arbeidsstyrken (Lovdata, 2003). Deltakerne får støtte i å bygge CV-ene sine, forbedre sine intervjuferdigheter og jobbsøknadsprosessen. I tillegg får de veiledning for å hjelpe dem med å navigere på arbeidsmarkedet og tilpasse seg sitt nye arbeidsmiljø.

Ved deltakelse i introduksjonsprogrammet kompenseres enkeltpersoner med introduksjons penger. Denne godtgjørelsen fungerer som en form for støtte, slik at de kan fokusere på programmet uten å bekymre seg for å tjene penger. Beløpet som utbetales er litt lavere for de under 25 år som fortsatt bor hos foreldrene, og det er kommunen som er ansvarlig for utbetalingen (Regjeringa.no, 2021). Varigheten av programmet varierer basert på slutt målet. Dersom den enkelte allerede har en videregående utdanning fra hjemlandet og har som mål å kvalifisere seg for høyere utdanning eller arbeid, kan programmet vare i inntil seks måneder. For de som søker videregående opplæring kan programmet strekke seg inntil to eller tre år. Til slutt kan de som ønsker å sikre seg en jobb gjennom programmet forvente å delta i inntil to år (Regjeringa.no, 2021).

Samlet sett er introduksjonsprogrammet i Norge en verdifull ressurs for å fremme vellykket integrering av innvandrere i det norske samfunnet. Ved å formidle språkopplæring, praktiske ferdigheter og jobbstøtte gjør programmet deltakerne i stand til å legge et sterkt grunnlag for

sitt nye liv i Norge. Introduksjonsprogrammet er et verdifullt og positivt tiltak for innvandrere, til tross for høy arbeidsledighet blant flyktninger. Programmet søker å styrke deres engasjement i både sosiale og faglige aspekter av samfunnet. Det har blitt observert at flyktninger som har hatt tilgang til utdanning i hjemlandet er mer effektive i programmet sammenlignet med de som ikke har det. Vellykket integrering krever en felles innsats fra flyktninger, regjeringen og befolkningen. Men for å øke sysselsettingsmulighetene for flyktninger, må regjeringen iverksette mer arbeidsrettede tiltak som er annerledes enn dagens introduksjonsprogram.

Litteraturgjennomgang

I. Henriksen, K. (2010). Introduksjonsprogrammet–en suksess?

Henriksen (2010) undersøker i sin artikkel effektene av introduksjonsprogrammet rettet mot å integrere innvandrere i det norske samfunnet. Artikkelen peker på at effektene av introduksjonsprogrammet rettet mot å hjelpe innvandrere i deres sosiokulturelle tilpasning den siste tiden har vært sterkt diskutert. Imidlertid peker det tilgjengelige beviset fortsatt på viktigheten av å fortsette å gjennomføre den foreslåtte tilnærmingen som veien mot å støtte sosioøkonomisk integrering av flyktninger og innvandrere i det norske sosioøkonomiske miljøet. Konkret hevder Henriksen (2010) at selve premisset for argumentet mot integrering, nemlig ideen om at programmet har feilet, i hovedsak er feilaktig og subjektivt siden det ikke er underbygget av tilgjengelig bevis.

I sitt forsøk på å dekonstruere argumentet om mangelen på integreringsprogrammets effektivitet, hevder Henriksen at generasjonsforskjellen ikke tas med i betraktningen når man undersøker de observerte resultatene. Nærmere bestemt, ifølge artikkelen, har barn av innvandrere som har slitt med å integrere seg i det norske fellesskapet vært ganske vellykket med å tilpasse seg det norske sosiokulturelle og sosioøkonomiske miljøet. Derfor vil det aktuelle spørsmålet måtte undersøkes i en tidsmessig kontekst, noe som tyder på at dagens tilstedeværelse av kontinuerlige integreringsspørsmål representerer en naturlig del av integreringsprosessen. Riktignok gjør forskningen for å omfavne hele målpopulasjonen, noe som reduserer nøyaktigheten av resultatene, som forfatteren innrømmer. Henriksen (2010) erkjenner imidlertid også at det er betydelig informasjon om deltakerne, som gjør det mulig å utlede kjernetrender i samfunnet: «Men vi vet noe om alle med flyktningbakgrunn, inkludert familieinnvandrere til flyktninger, som har kommet etter 1986, og deres deltakelse i

arbeidslivet» (s. 238). Derfor beviser studien vellykket at innføringen av en langtidsanalyse vil bidra til å bevise effektiviteten til integreringsprogrammet.

II. Complexity in social and cultural integration: Some analytical dimensions. Thomas Hylland Eriksen

I artikkelen av Thomas Hylland Eriksen, studerer forfatteren særegenhetene ved en moderne tilnærming til å studere etnisitet og migrasjonsspørsmål. Eriksen starter med å etablere et teoretisk grunnlag for sin argumentasjon ved å diskutere begrepet kompleksitet og dets definisjoner og oppgir hvilken definisjon han vil referere til innenfor sitt forskningsrammeverk. Den første definisjonen innebærer at kompleksitet er en helhet som består av individuelle faktorer, hvis dynamikk bestemmer den generelle karakteren. Den andre definisjonen anser kompleksitet som et irreducerbart konsept som bare bør studeres som en enkelt enhet. Den tredje definisjonen, som er den som Eriksen brukte i sin forskning, refererer til begrepets kontekstuelle natur – kompleksitet kan være både sammensatt og primært, avhengig av det gitte spørsmålet.

Forfatteren anvender deretter den valgte kompleksitetsdefinisjonen på samtidens kulturelle integrasjonsspørsmål. Han fremhever at ikke bare individer kan være tilknyttet mange grupper, men at gruppene i seg selv er ikke helt solide. Særlig er det stor uklarhet bak hva som egentlig er kulturell kompleksitet, det vil si hva som definerer kulturell tilhørighet og i hvilken grad. Følgelig etablerer Eriksen en to-nivå-tilnærming til denne saken – samfunnsmessig og kommunal – og utdyper kriteriene for eksklusjon og inkludering på begge nivåer.

Den siste delen er å analysere årsakene bak gruppenes inkluderingsnivå. Den første faktoren i analysen kan tilskrives om det er majoritet eller minoritet perspektiv. Den andre faktoren som påvirker nivået av inkludering, er om det er tvangsmessig eller frivillig. Til slutt gjelder den siste faktoren om inkluderingen er av sosial eller kulturell karakter. I denne sammenhengen vil et komplementært perspektiv til dette rammeverket være å analysere det interne og eksterne presset til gruppen.

III. Lofthus, E. (Ed.). (1998). Immigrants in Norway. Statistics Norway.

I dette arbeidet har Lofthus presentert en oppsummering av statistiske bevis som gjelder migrasjon, innvandring og innvandrere i Norge. Etter å ha etablert de essensielle begrepene i artikkelen, som bakgrunn og formål, termer og definisjoner, og målpopulasjonen, begynner han med en beskrivelse av immigrasjonsdemografi. Dette kapittelet viser seg å være det

største på grunn av en betydelig mengde data som gjelder alle innvandrergруппene i Norge. For det første avgrensner Lofthus spesielle grupper og gir begrunnelse for innvandring og beslutninger om ikke å bli i Norge. Han følger opp med beskrivelsen av fødsels- og fruktbarhetstall blant innvandrerne innenfor deres diaspora. Kapittelet avsluttes med statistikk om omfanget av innvandrerintegrering i det norske samfunnet.

De neste tre kapitlene er dedikert til faktorene for økonomisk potensial bak innvandrere, nemlig utdanningsnivået, situasjonen på arbeidsmarkedet og inntektsnivået. Når det gjelder utdanning, bemerker Lofthus at innvandrere fra vestlige land har en tendens til å ha høyere utdanningsnivå. I tillegg har disse personene en tendens til å stole på barnas videregående opplæring til ikke-norske universiteter. Når det gjelder arbeidsmarkedet, trekker Lofthus frem generelt lavere sysselsettingsnivå blant innvandrere sammenlignet med innfødte, som har en tendens til å øke med år med botid i Norge. Inntektsmessig er vestlige innvandrere avhengige av lønn, mens resten er mer avhengig av sosial velferd.

IV. Fangen, K. (2010). Social exclusion and inclusion of young immigrants

I denne artikkelen forsker Fangen på sosial ekskludering og inkludering av unge innvandrere. Spesielt fokuserer hun på sosial ekskludering, hovedsakelig med henvisning til sosial tilgjengelighet av utdanning og arbeid. Hun opplyser at denne prosessen er svært kompleks i sin natur. For det første er det en tosidig prosess, som involverer de ekskluderte og personer som nekter tilgang på den andre siden. For det andre må det sees fra en mengde kontekstuelle omgivelser, som familie, jevnaldrende, religiøse eller etniske samfunn, eller til og med staten. For det tredje fremhever forfatteren kontinuiteten i eksklusjonsprosessen, og bemerker at innvandrere har en tendens til å endre holdning til den gjennom hele livet.

Utstøtingen med tanke på utdanning og arbeidsmarked er i stor grad avhengig av nivået på egeninnsats. Fangen illustrerer for eksempel de store ulikhetene mellom karakterer, frafallstall og utdanningslengde blant ulike innvandrergруппer. I denne sammenhengen tilskriver hun disse ulikhetene familienes sosiale status før migrasjon. Graden av foreldrenes støtte og forventninger er imidlertid i stand til å lindre klassebarrierene. Når det gjelder arbeidsmarked og sysselsetting, er diskriminering den største barrieren for unge innvandrere. Likevel bør ikke virkningen av andre arbeidsledighetsrelaterte faktorer, som mangel på kvalifikasjoner eller dårlig utdanningserfaring, ignoreres fullstendig.

Delene om romlig, relasjonell og sosiopolitisk ekskludering er fokusert på den kollektive innvandrerinnsatsen. Romlig ekskludering refererer til levekårene til unge innvandrere –

nabolag, forsteder og sentrum. Kort sagt, et dårlig miljø kan på mange måter skape dårlige ambisjoner. I mellomtiden står relasjonell ekskludering for mer indirekte måter for sosial ekskludering, som underbevisst holdning og skjevhet. Til slutt innebærer eksklusjon i en sosiopolitisk bakgrunn strukturelle eller politiske faktorer som bidrar til innvandreres marginalisering.

Empirisk eksempler

Flyktninger som deltok i eller falt ut av det påkrevde introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere i 2007–2008 (Gruppe 1) og 2010–2011 (Gruppe 2) kan sammenlignes. Begge sett med personer er flyktninger som enten fullførte eller droppet ut av det nødvendige introduksjonsprogrammet for nyankomne mellom 2007 og 2011 og registrerte seg som fastboende året etter (Blom & Enes, 2015). Flyktninger i den første gruppen fikk sine karriere- og/eller utdannings resultater vurdert ett år etter at de forlot programmet, mens de i den andre gruppen gjorde det to år senere. Denne artikkelen vil se nærmere på forskjellene mellom de to gruppene.

Flyktninger opprettholdt en omtrent konstant brøkdel av arbeidsstyrken og akademisk påmelding. I den første gruppen ble det avgitt 62,9 % av stemmene, mens i den andre ble det avgitt 63,5 %. Dette indikerer at det mellom de to tidsperiodene var en liten bedring i flyktningers arbeids- og skole muligheter. Likevel var prosentandelen av flyktninger som enten var ansatt på heltid, gikk på heltid på skolen eller ikke gjorde noe av det ensartede. For eksempel, mens 43 % av den andre gruppen var de eneste forsørgere i husholdningen, var bare 41 % av den første gruppen ansatt (Blom & Enes, 2015 s.27-28). Tilsvarende var 12 % av den første og 9 % av den andre gruppen utelukkende engasjert i utdanning (Blom & Enes, 2015, s.27-28). Dette viser hvordan migrantene ble innlemmet i samfunnet på ulike måter.

Elementene som ble funnet å være relatert til gruppenes respektive sysselsettings- og/eller utdanningsresultater var distinkte. For eksempel viste begge gruppene en avtagende tendens til å bli sysselsatt og/eller på skolen etter hvert som de ble eldre. Forskjellen i sannsynlighet var mer signifikant for den sistnevnte gruppen, noe som tyder på at eldre flyktninger kan ha flere utfordringer med å sikre lønnsarbeid eller videreutdanne seg etter hvert. Menn dominerte også i begge grupper med hensyn til arbeid og/eller utdanning. 70 % av mennene og 55 % av kvinnene i den første kategorien var sysselsatt eller påmeldt skole (Blom & Enes, 2015, s.30-35). Flyktninger fra Palestina, Somalia, Irak og Russland hadde mindre sannsynlighet for å jobbe eller gå på skole enn de fra EU/EØS, mens de fra Etiopia og Eritrea hadde større

sannsynlighet. For den andre gruppen var imidlertid forskjellene i sannsynlighet større, noe som tyder på at integrering i samfunnet kan være vanskeligere for de som flykter fra forfølgelse i hjemlandene.

Program spesifikke egenskaper hadde forskjellig effekt på hvert sett med deltakere. Sammenlignet med innvandrere som ble i programmet til fullført, hadde de som droppet ut på grunn av flytting, manglende oppmøte, sykdom eller "andre omstendigheter" en lavere sjans for å jobbe eller gå på skole et år senere. Det ser ut til at årsakene til at noen flykninger forlater programmet kan ha en mer betydelig innvirkning på deres sysselsettings- og utdannings utsikter over tid fordi forskjellen i sannsynlighet var mer signifikant for den andre gruppen. Effekten av problemstillinger på kommunalt nivå varierte også mellom de to menneske settene. En flyktning vil sannsynligvis jobbe eller gå på skole øker når arbeidsledigheten i kommunen der de nå er bosatt synker (Blom & Enes, 2015, s.59). Ulikheten var imidlertid mer tydelig i den sistnevnte gruppen, noe som tyder på at lokal arbeidsledighets innflytelse på sysselsetting og akademisk suksess kan bli mer uttalt over tid.

Som konklusjon, mens det var liten forskjell mellom de to gruppene når det gjelder prosentandelen av flykninger som for tiden er ansatt eller påmeldt skole, var det ulikheter i egenskapene knyttet til slike utfall. Studien finner at faktorer som er unike for enkelte kommuner har stor betydning for hvorvidt flykninger lykkes med å sikre seg jobber og assimilere seg i lokalsamfunnet. Flere flykninger finner arbeid og/eller videreutdanning i byer med lavere arbeidsledighet og høyskole eller universitet. Som et resultat av dette er det avgjørende å lette flykningers tilgang til lokale arbeidsmarkeder og utdanningsmuligheter for effektiv integrering.

Drøfting

Prosessen med flykningers integrering i det sosioøkonomiske miljøet i Norge vil sannsynligvis være betydelig utfordrende på grunn av effektene av kultursammenstøtet og de resulterende misforståelsene. Studier indikerer at prosessen med sosiokulturell og sosioøkonomisk integrasjon som fenomen som involverer internalisering av relevante sosiokulturelle verdier tar betydelig tid og kan føre til forventede resultater kun i en ny generasjon, spesielt hos flykningenes barn (Henriksen, 2010). Men med fokus på aktiv tverrkulturell kommunikasjon og kulturell utveksling kan det skje et betydelig positivt skifte.

Når man vurderer legitimiteten til den beskrevne påstanden, må man kanskje vurdere flere nyere eksempler som bevis på at integreringsprogrammet sannsynligvis vil være vellykket på

lang sikt. For eksempel tyder bevisene fra Eriksen (2007) på at de pakistanske innvandrernes barn har blitt integrert i det norske akademiske og sosiokulturelle miljøet på en vellykket måte. Samtidig illustrerer studien at programmet ikke er den ultimate løsningen på utfordringene innvandrerbefolkningen står overfor siden andre hindringer for deres økonomiske suksess når de uteksamineres (Eriksen, 2007). Det må derfor innføres ytterligere endringer i det foreslåtte rammeverket slik at innvandrere, som en svært sårbar befolkningsgruppe, kan få tilgang til kjerneressursene som trengs for å opprettholde en forsvarlig livskvalitet i norsk sosioøkonomisk kontekst.

Et annet eksempel på et introduksjonsprogram gjennomført med tilstrekkelige suksesser er omtalt i studien utført av Fangen (2010). Forskeren bekrefter at vektleggingen av sosial inkludering og aksept fører til merkbart positive resultater. Riktignok hevder forfatterne at arten av den spesifiserte endringen er dynamisk og flerdimensjonal, noe som antyder at effekten av programimplementeringen kan variere mye. Effektene av at programmet integreres i den norske settingen viser imidlertid at den foreslåtte løsningen er ganske produktiv (Fangen, 2010). Spesielt forklarer Fangen (2010) at fokuset på den sosiokulturelle dimensjonen som en kritisk komponent i rammeverket er medvirkende til videre suksess. Det er derfor sterke indikasjoner på at deltakelse i programmet rettet mot integrering av innvandrere i det norske økonomiske systemet fører til en økning i deres representasjon i det norske arbeidsmarkedet.

Det beskrevne resultatet er sentralt for utformingen av programmet og arbeidet med å redusere arbeidsledighet og økonomiske kamper i det norske innvandremiljøet. Konkret indikerer resultatene at på lang sikt er integrering mulig. For å oppnå det spesifiserte resultatet vil det imidlertid kreves ytterligere tiltak, inkludert aktiv kulturutveksling (Henriksen, 2010). Selv om programmet bør anses som levedyktig, må det derfor inkludere den sosiokulturelle komponenten nevnt ovenfor for å sikre at innvandrere blir fullt integrert i målsamfunnet.

Ved å håndheve aktiv tverrkulturell kommunikasjon og kulturell utveksling mellom norske borgere og flyktninger, kan man oppmuntre til en mer proaktiv prosess for innvandreres integrering i den norske økonomiske rammen. Den spesifiserte endringen vil øke tempoet og behendigheten i å utvikle avgjørende ferdigheter som trengs for å bli en aktiv deltaker i økonomiske relasjoner innenfor det norske arbeidsmarkedssystemet. Som et resultat, ved hjelp av den spesifiserte tilnærmingen, vil prosessen skje mye raskere og føre til mer robuste resultater. Man må imidlertid også huske på at den beskrevne endringen er langsiktig og derfor krever ekstra tid. Konkret forventes det at flyktnings barn, som vil bli født i norsk

kulturmiljø, vil være fullt i stand til å samhandle med det norske økonomiske systemet og være aktive deltakere i det norske arbeidsmarkedet.

Utfordringer flyktninger møter når de kommer til Norge

Flyktninger møter en mengde hindringer når de forsøker å bosette seg i Norge og tilpasse seg en ny livsstil og en av vanskelighetene kan være sosial eksklusjon fordi «*innvandrerne fra Asia og Afrika, opplever oftere sosial eksklusjon enn befolkningen uten innvandrerbakgrunn*» (SSB analyse, 2021). Ikke alle flyktninger som kommer inn i landet møter de samme vanskelighetene. Flyktninger kan møte komplekse og mangfoldige utfordringer som er unike for deres individuelle opplevelser. Noen kan komme fra land med lignende kulturelle verdier som Norge, mens andre kan komme fra nasjoner med helt andre tradisjoner. Det varierer også i hvilken grad flyktninger er villige til å assimilere og integrere seg i sitt nye samfunn. Noen kan helhjertet omfavne sin nye situasjon og vil være en del av fellesskapet, mens andre kan finne utfordringene for enorme til å overvinne, noe som fører til at de forlater alt håp om suksess fra begynnelsen. Det antas at bistanden fra myndighetene kan være medvirkende til å hjelpe flyktninger med å navigere i deres nye liv. introduksjonsprogrammet kan gi flyktninger verdifull innsikt i hvordan det norske systemet fungerer, inkludert, kurs i livsmestring og opplæring i samfunnskunnskap (Regjeringa.no, 2021). Denne støtten kan hjelpe flyktninger å få mest mulig ut av mulighetene som finnes i deres nye hjemland. Til tross for Norges anstendige levestandard og veletablerte sosiale velferdssystem, sliter flyktninger fortsatt med betydelige hindringer når det gjelder å sikre utdanning, helsetjenester, bolig og sysselsetting.

For det første Flyktninger blir ved ankomsten konfrontert med en betydelig språkbarriere siden ingen av dem ikke snakker norsk. For å integrere seg fullt ut i samfunnet og benytte nødvendige tjenester, må flyktninger lære norsk, som er det offisielle språket i landet. Mangel på norskkunnskaper kan også begrense deres forståelse og samhandling med norsk kultur og samfunn (Huse, 2022). Selv om språkkurs er tilgjengelige gjennom introduksjonsprogrammet, kan det være veldig vanskelig for flyktninger å lære seg språket. På grunn av mangel på utdannings erfaring og kvalifikasjoner har dessuten mange flyktninger gått glipp av formell utdanning, noe som gjør det enda vanskeligere å forstå et nytt språk.

Den norske regjeringen erkjenner betydningen av språkkompetanse for flyktninger, og har tatt flere initiativ for å støtte dem i å lære norsk, ett av dem er introduksjonsprogrammet (Regjeringa.no, 2021). Til tross for denne innsatsen, møter flyktninger ulike hindringer når de prøver å lære språket. Å få tilgang til utdanning kan også utgjøre en utfordring for flyktninger

i Norge. Selv om utdanning er tilgjengelig for alle, kan flyktninger finne det vanskelig å få tilgang til utdanning på grunn av språkbarrierer, mangel på dokumentasjon eller mangelfulle forutgående utdannings kvalifikasjoner. På grunn av forflytning og ustabilitet i hjemlandene kan mange flyktninger ha gått glipp av år med formell utdanning (ssb.no, 2013), noe som kan gjøre det enda mer utfordrende for dem å få arbeid eller få høyere utdanning i Norge.

For det andre er bolig en annen presserende problemstilling som flyktninger møter i Norge. Til tross for landets velutviklede sosiale velferdssystem, kan rimelige hus være vanskelig å finne, spesielt i større byer som Oslo. Som et resultat kan flyktninger, finne det vanskelig å finne passende boliger og kan ende opp med å bo i midlertidige hus i lengre perioder. Utleier må sørge for at de gir alle lik mulighet til å komme på visning. uavhengig av om du er flyktning, har innvandringsbakgrunn, eller ikke har norsk navn (Kahrs, 2021). Å gi flyktninger egnet, og stabil innkvartering er en vesentlig del av integreringsprosessen. Dessverre kan dette være en vanskelig og krevende oppgave for flyktninger som ofte er økonomisk vanskeligstilt. De er tvunget til å navigere i det svært konkurranseutsatte leiemarkedet, som kan være diskriminerende mot dem. Utleiere kan være motvillige til å leie ut til flyktninger på grunn av språkbarrierer, kulturelle forskjeller eller antatt økonomisk risiko. Noen flyktninger kan ha unike boligbehov som krever større boarealer eller enkel tilgang til offentlig transport og samfunns ressurser. Å møte disse spesifikke behovene kan være en skremmende utfordring gitt dagens bolig ramme.

Utfordringen med å sikre jobb er en av de viktigste hindringene for flyktninger som kommer til Norge. Flyktninger sliter også med å integrere seg i det norske samfunnet, til tross for at introduksjonsprogrammet gir språk- og yrkesopplæring. De kulturelle forskjellene og mangelen på sosiale nettverk gjør det vanskelig for flyktninger å blande seg inn og føle seg hjemme i sitt nye miljø. Integreringen av innvandrere er sterkt avhengig av deres evne til å finne arbeid, noe som gjør arbeidsmarkedet som et avgjørende aspekt (ssb.no, 2016). Innvandrere som nylig har kommet til landet har lettere for å integrere seg i samfunnet når de er i arbeid, da dette ofte regnes som et av hovedområdene for deres integrering.

De viktigste faktorene som hindrer innvandrere i å få tilgang til bedre sysselsettingsmuligheter er deres mangel på ferdigheter og kunnskap om Norges systemer og utdanning. Disse faktorene kan skape hindringer for innvandrere og negativt påvirke deres sjanser til å lykkes på arbeidsmarkedet. De møter diskriminering og ekskludering på arbeidsmarkedet (Fangen, 2010, s.144), på grunn av manglende kvalifikasjoner eller språkkunnskaper, noe som kan gjøre det vanskelig å finne en jobb innen det valgte feltet. Som

et resultat ender de fleste flyktninger opp med lavtlønnede, dårlige jobber som knapt gir nok støtte til dem selv og deres familier.

Avslutningsvis er flyktingenes reise i Norge full av utfordringer når de forsøker å navigere seg rundt i en ny kultur og et nytt språk. Tilgang til helsetjenester, utdanning, bolig, arbeid, integrering i samfunnet og språkkunnskaper er blant de største hindringene de må overvinne. Den norske regjeringen tilbyr ulike tjenester og støtteprogrammer for flyktninger, men mye mer må gjøres for å møte utfordringene og sette dem i stand til å gjenoppbygge livene sine i Norge. Å anerkjenne og ta tak i disse problemene vil hjelpe Norge å opprettholde sitt innbydende og inkluderende rykte for flyktninger over hele verden.

Konklusjon

I tittelen min spurte jeg: I hvilken grad hjelper deltakelse i introduksjonsprogrammet flyktninger med å integrere og kvalifisere seg i det norske arbeidsmarkedet? Siden har jeg forsøkt å svare på dette på flere måter. Introduksjonsprogrammet øker viktige ferdigheter som trengs for å bli integrert i samfunnet og for å være en aktiv deltaker i det norske arbeidsmarkedssystemet. Introduksjonsprogrammet vil sannsynligvis være vellykket på lang sikt og kreves ekstra tid (Eriksen 2007). Det er bekreftet at prioritering av sosial inkludering og aksept kan ha en betydelig positiv effekt. Mens Fangen (2010) erkjenner at endringens natur er kompleks og mangefasettert, hevder at program implementering kan gi varierte resultater. Ikke desto mindre har integreringen av programmet i Norges kontekst vist imponerende produktivitet. Spesifikt har det å følge nøye med på det sosiokulturelle aspektet innenfor rammen vært medvirkende til å oppnå ytterligere suksess. Som et resultat er det overbevisende bevis for at deltakelse i programmet som tar sikte på å assimilere innvandrere i Norges økonomiske system fører til en økning i deres tilstedeværelse på landets arbeidsmarked.

Introduksjonsprogrammet er en viktig del av den norske regjeringens innsats for å legge til rette for en smidig integrering av flyktninger i lokalsamfunnet. Med en godt strukturert plan som består av Norskopplæring, grunnleggende opplæring i samfunnskunnskap og arbeidspraksis, har programmet som mål å utstyre flyktninger med nødvendige ferdigheter og kunnskaper for å trives i deres nye miljø. Ved å delta i programmet kan flyktninger øke sjansene for å sikre seg sysselsetting og bidra til landets økonomi. Derfor er det helt avgjørende at flyktninger utnytter denne muligheten til å realisere sitt potensial og ha en positiv innvirkning på det norske samfunnet.

Det norske arbeidsmarkedet kan være ganske utfordrende for flyktninger å navigere. Heldigvis har flyktningene et introduksjonsprogram på plass som har som mål å hjelpe dem å forstå markedet og jobbsøkerprosessen. Dette programmet tilbyr en rekke ressurser, inkludert veiledning om jobbsøknads strategier, intervju ferdigheter, CV-bygging, informasjon om ledige stillinger, nettverksmuligheter og jobbmesser. Gjennom denne støtten kan flyktninger ta mer informerte beslutninger om karriereveiene sine og ha bedre sjanser til å lykkes på arbeidsmarkedet. Det er imidlertid viktig å huske på at selv med dette programmet på plass, kan flyktninger fortsatt møte hindringer som mangel på arbeidserfaring, ukjenthet med lokale nettverk, diskriminering og ekskludering (Fangen, 2010, s.144). Likevel er introduksjonsprogrammet en verdifull ressurs for flyktninger som ønsker å integrere seg i det norske arbeidsmarkedet.

Når flyktninger kommer til et nytt land, blir de møtt med en rekke utfordringer som krever tilpasning og læring. For flyktninger kan integreringsprosessen i det norske samfunnet ta mer enn to år i introduksjonsprogrammet. Dette gjelder spesielt for flyktninger som har gjennomgått traumatiske opplevelser på grunn av kriger før ankomst til Norge. Videre mangler mange flyktninger den kompetansen som kreves for å trives i det norske arbeidsmarkedet. Som jeg har nevnt flere ganger i oppgaven min, har introduksjonsprogrammet i Norge blitt fremhevet som en utrolig verdifull ressurs for å legge til rette for vellykket integrering av innvandrere i det norske samfunnet. Med sine positive resultater innen sysselsetting, utdanning og sosial integrering er det klart at dette programmet er effektivt når det er langsiktig, og det er avgjørende at vi gir mer tid og veiledning til de som deltar i programmet. Det er viktig å merke seg at integrering er et samarbeid som krever at flyktninger deltar aktivt i arbeidslivet og bidrar til samfunnet. Det er imidlertid like viktig for majoritetsbefolkningen å øke sin inkludering og omfavne flyktninger som verdifulle medlemmer av fellesskapet.

Referanser

- Blom, S., & Enes, A. W. (2015). Introduksjonsordningen-en resultatstudie. Rapporten, 36(9). Retrieved March 28, 2023 from, <https://hdl.handle.net/11250/3009649>
- Dzamarija, M. T. (2019, March 5). Slik definerer SSB innvandrere. SSB. Retrieved March 28, 2023, from <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/slik-definerer-ssb-innvandrere>
- Erixen, T. H. (2007). Complexity in social and cultural integration: Some analytical dimensions. *Ethnic and Racial Studies*, 30(6), 1055-1069.
- Fangen, K. (2010). Social exclusion and inclusion of young immigrants: Presentation of an analytical framework. *Nordic Journal of Youth Research* 18:2, ss. 133-156.
<https://doi.org/10.1177/110330881001800202>
- Flyktning.net. (n.d.). Hva er en flyktning? ** Flyktning.net. Retrieved March 28, 2023, from <https://flyktning.net/ressurs/hva-er-en-flyktning>
- Henriksen, K. (2010). Introduksjonsprogrammet—en suksess? Søkelys på Arbeidslivet, 27(3), 231-243.
- Huse, G. (2022, May 3). Språk er viktig for å føle seg hjemme. Klar Tale.
<https://www.klartale.no/mening/leder/2022/05/03/sprak-er-viktig-for-a-fole-seg-hjemme/>
- Kahrs, C. (2021, May 31). – Utleiere må gi alle lik mulighet til å komme på visning. Klar Tale. <https://www.klartale.no/norge/2020/08/14/utleiere-ma-gi-alle-lik-mulighet-til-a-komme-pa-visning/>
- Kommunalkomiteen. (n.d.). Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven). Stortinget. Retrieved March 28, 2023, from <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Odelstinget/2002-2003/inno-200203-103/?lv1=0>
- Leraand, D., & Bø Bahun, V. (2022, December 28). flyktninger. Store Norske Leksikon. Retrieved May 4, 2023, from <https://snl.no/flyktninger>
- Lofthus, E. (Ed.). (1998). Immigrants in Norway. Statistics Norway.
- Lovdata. (2003, July 4). <https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/2003-07-04-80>

Regjeringa.no. (2021, October 15). Introduksjonsprogram. Retrieved May 4, 2023, from <https://www.regjeringen.no/no/tema/innvandring-og-integrering/asd/Verkemiddel-i-integreringsarbeidet/introduksjonsprogram/id2343472/>

Rogstad, J. (2020, January 20). Innvandring og integrering i arbeidslivet – en innføring. Arbeidslivet.no. <https://www.arbeidslivet.no/arbeid/integrering/integrering-i-arbeidslivet>

Rudi, I. B. (2020). Innvandrere i Norge. ndla.no. <https://ndla.no/nb/subject:1:470720f9-6b03-40cb-ab58-e3e130803578/topic:1:00018b29-3b51-478d-a691-20732e0601fd/topic:1:fe5b19ec-19cc-47c2-9ab2-47ce58c9cb9f/resource:69a3e13c-94c7-47c9-b75f-b27aee40bbfc>

SSB analyse. (2021, March 17). Er innvandrere utsatt for ensomhet og sosial eksklusjon? ssb.no. Retrieved April 8, 2023, from <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/er-innvandrere-utsatt-for-ensomhet-og-sosial-eksklusjon>

ssb.no. (2013, December 10). Språket – første skritt mot integrering. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/spraaket-forste-skrutt-mot-integrering>

ssb.no. (2016, December 14). Arbeid – mål og arena for integrering. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/arbeid-mal-og-arena-for-integrering>

Aanesen, K. H., & N. (2021b, January 22). Integrering, assimilering, segregering og marginalisering. ndla.no. Retrieved March 28, 2023, from <https://ndla.no/subject:1:fb6ad516-0108-4059-acc3-3c5f13f49368/topic:1:e47486fd-1c96-4e58-a0a2-d520d3950013/topic:1:a35a4b4a-e971-4277-a114-7bc4de332a0a/resource:37f10e0d-4ab5-4e83-952f-b9639c514673>